

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ
T.B.M.M. Grup Başkanlığı

Tarih : 26.04.2005

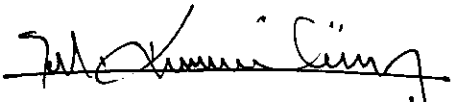
Sayı : 824

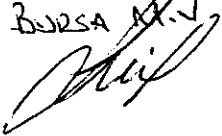
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Ceza Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına dair kanun teklifi
ilişiktir.

Gereğini arz ederiz.

Zeynep CAN
Kırıkkale an

Müzaffer KÜLCÜ
Forum Milletvekili

Sedat KIZILIKLI
BURSA M.V.

Fahri Keskın
Eskişehir M.V.

GENEL GEREKÇE

4.11.2004 tarihli ve 5252 sayılı Kanunda, 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun yürürlük ve uygulama şeklini düzenleyen hükümlere yer verilmiştir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun getirmiş olduğu yeni ceza hukuku sistemi bakımından özel ceza kanunları ile ceza içeren kanunlarda gerekli değişikliklerin yapılması zorunlu bulunmaktadır. Bu nedenle, 31.3.2005 tarihli ve 5328 sayılı Kanunla, yeni Türk Ceza Kanunu ve buna bağlı olarak bazı kanunların "1 Nisan 2005" olan yürürlük tarihi "1 Haziran 2005" olarak yeniden belirlenmiştir.

Bu arada 30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ile de, yeni Türk Ceza Kanununda düzenlenmemiş olan kabahatlere ilişkin yeni bir sistem getirilmiş ve bu Kanunun da yürürlüğe gireceği tarih 5328 sayılı Kanunla "1 Haziran 2005" olarak belirlenmiştir.

Yukarıda açıklanan gelişmeler karşısında, Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda yapılması gereken değişiklikleri gerçekleştirmek amacıyla işbu Kanun Teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yeni Türk Ceza Kanununda, 765 sayılı Türk Ceza Kanunundan farklı olarak para cezasında gün para cezası sistemi getirilmiştir. Getirilen bu yeni sistem nedeniyle diğer kanunlarda yer alan ağır para cezalarının uygulanma esasları 5252 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde düzenlenmiş ve özel ceza kanunları ile ceza içeren kanunlarda öngörülen “ağır para” cezaları, “adli para” cezasına dönüştürülmüştür. Ancak, bu şekilde ağır para cezasından dönüştürülen adli para cezasının ödenmemesi durumunda yapılacak işlem hususunda tereddütler ortaya çıkmıştır. Uygulamada ortaya çıkabilecek sorunları gidermek amacıyla, maddeyle, söz konusu para cezasının ödenmemesi halinde hapis cezasına çevirmede bir gün karşılığı olarak yüz milyon Türk Lirasının esas alınacağına ilişkin hüküm getirilmiştir.

MADDE 2- Kanun Teklifinin 1 inci maddesinin gerekçesinde de açıklandığı üzere, yeni Türk Ceza Kanununun kabul ettiği gün para cezası sistemi nedeniyle, 5252 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle, özel ceza kanunları ile ceza içeren kanunlardaki “hafif hapis” cezaları “hapis” cezasına, “hafif para” cezaları ise “adli para” cezasına dönüştürülmüştür. Ancak, 5326 sayılı Kanunla kabahatler konusunda getirilen yeni sistemin, diğer kanunlardaki “hafif hapis cezası” veya “hafif para cezası” içeren hükümlere uygulanmasının daha doğru olacağı düşünülmektedir. Bu düşünceden hareketle, maddeyle, 5252 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, söz konusu cezaların idarî para cezasına dönüştürülmesi ve bunun uygulanması hususu düzenlenmiştir.

MADDE 3- 5328 sayılı Kanunla yeni Türk Ceza Kanunu ve buna bağlı olarak bazı kanunların “1 Nisan 2005” olan yürürlük tarihi “1 Haziran 2005” şeklinde değiştirilmiş olduğundan, 5252 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde geçen “1 Nisan 2005” tarihinin de değiştirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 66 ncı maddesinin beşinci fıkrasındaki “Aynı fiilden dolayı her ne suretle olursa olsun tekrar yargılanması gereken hükümlünün, sonradan yargılanan suça ait üçüncü fıkrada yazılı esasa göre belirlenecek zamanaşımı göz önünde bulundurulur.” hükmü nedeniyle, sonradan yürürlüğe giren bir kanunla lehe hükümler getirilmiş olması durumunda da, zamanaşımı süresinin dolmuş olması halinde yargılama yapılamayacağı şeklinde farklı yorumları önlemek amacıyla da açıklayıcı hüküm getirilmesi ihtiyacı doğmuştur. *Bir fiilden dolayı verilmiş olan hükümler kesinleştiikten sonra yürürlüğe 7 Kanun hükümlerinin lehe olduğu iddiası dolayısıyla yeniden yargılama yapılması gereğini ortadan kaldırması halinde dava zaman aşımına ilişkin hükümlerin göz önünde bulundurulması hususuna as*
Yukarıda belirtilen nedenlerle, 5252 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde gerekli *76* değişikliklerin yapılması için bu madde hükmü düzenlenmiştir.

MADDE 4- 5328 sayılı Kanunla yeni Türk Ceza Kanunu ve buna bağlı olarak bazı kanunların “1 Nisan 2005” olan yürürlük tarihi “1 Haziran 2005” şeklinde değiştirilmiş olduğundan, 5252 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde geçen “1 Nisan 2005” tarihinin de değiştirilmesi gerektiğinden bu madde düzenlenmiştir.

MADDE 5- 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 10 uncu maddesindeki “Bu kanundaki hükümler, hususi ceza kanunlarının buna muhalif olmayan mevaddı hakkında da tatbik olunur.” hükmü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda, ceza hukuku sistemini belirli bir disiplin altında toplamak amacıyla, 5 inci maddede “Bu Kanunun genel hükümleri, özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanır.” şeklinde düzenlenmiştir.

5 inci maddesindeki hüküm karşısında, özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun genel hükümlerine uymayan hükümlerin uygulanma kabiliyeti kalmadığından, söz konusu kanunlarda gerekli değişikliklerin yapılması gerekmektedir.

Söz konusu değişiklikler yapılincaya kadar uygulamada herhangi bir boşluğun doğmaması bakımından 5252 sayılı Kanuna bir geçici madde eklenmesi amacıyla bu madde düzenlenmiştir.

MADDE 6- Yürürlük maddesidir.

MADDE 7- Yürütme maddesidir.

TÜRK CEZA KANUNUNUN YÜRÜRLÜK VE UYGULAMA ŞEKLİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4.11.2004 tarihli ve 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 5 inci maddesine üçüncü fıkra olarak aşağıdaki hüküm eklenmiştir:

“(3) Ağır para cezasından dönüştürülen adli para cezasının ödenmemesi halinde, 13.12.2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 106 ncı maddesi hükümlerine göre hapis süresinin belirlenmesinde bir gün karşılığı olarak yüz milyon Türk Lirası esas alınır.”

MADDE 2- Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 7 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Hafif hapis ve hafif para cezalarının idari para cezasına dönüştürülmesi

MADDE 7- (1) Kanunlarda, “hafif hapis” veya “hafif para” cezası olarak öngörülen yaptırımlar, idari para cezasına dönüştürülmüştür. İdari para cezasının hesaplanmasında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 52 nci maddesi hükümleri uygulanır. İlgili kanunda “hafif hapis” cezasının üst sınırının belirtilmediği hallerde, idari para cezasının hesaplanmasında esas alınacak gün sayısının üst sınırı, yediyüzotuzdur.

(2) Kanunlarda, “hafif hapis cezası” ile “hafif para cezası”nın seçimlik olarak veya birlikte öngörüldüğü hallerde, idari para cezası yaptırımının belirlenmesinde “hafif hapis cezası” esas alınır.

(3) Kanunlarda, sadece “hafif para cezası”nın öngörüldüğü ve cezanın alt veya üst sınırının belirtilmediği hallerde, idari para cezası, yüz yirmimilyon Türk Lirasından az, onsekiz milyar Türk Lirasından fazla olamaz.

(4) Bu madde hükmüne göre idari para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısı yetkilidir.”

MADDE 3- Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 9 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında geçen “1 Nisan 2005” ibaresi “1 Haziran 2005” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

“(4) Kesin hükümle sonuçlanmış olan davalarda, sonradan yürürlüğe giren bir kanunla ilgili olarak lehe hükmün belirlenmesi ve uygulanması amacıyla yapılan vargılama bakımından *dava zamanaşımına ilişkin hükümler uygulanmaz.*”

MADDE 4- Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında geçen “1 Nisan 2005” ibaresi “1 Haziran 2005” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 5- Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna aşağıdaki madde, geçici 1 inci madde olarak eklenmiştir:

“GEÇİCİ MADDE 1- (1) Diğer kanunların, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun Birinci Kitabında yer alan düzenlemelere aykırı hükümleri, ilgili kanunlarda gerekli değişiklikler yapıncaya ve en geç 31 Aralık 2006 tarihine kadar uygulanır.”

MADDE 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GIBİDİR
Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü